

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dèc' prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretinju pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Steainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triloniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele sí banii de prenn-
meratione sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Inserzioniile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. tacse timbrale.

Pucina invitare La multa abonare!

Unu tiganu o-data
s'a culcatu crucisju in
medioloculu drumului
de tíera sí s'a facutu
mortu.

Caletorii depe trasu-
rele loru aflandu-lu
a-colo, dreptu pedeca,
ii strigara: „mái cíora,
scóla-te sí du-te d'in
drumu.“ Éra elu, re-
masu cu ochii totu in-
chisi sí tienendu-sí po-
siti'a luata, li respunse
hotaritu: „faceti, nu
vorbíti cu *cei morti!*“

Cam astu-teliu s'a
utemplatu sí cu mine.

Am vedintu adica,
cà tóte cele l-alte diur-
nale sí mai virtosu „Al-
bin'a“ nóstra de 3. lane
in termini ageri un'a
un'a dascalescu publi-
culu nóstra pentru indí-

ferantismulu seu ajunsu dejà la culme, m'am socotitu — la
ce sà-lu mai superu sí eu, care am chiamarea a-lu veseli?
sí m'am hotaritu, ca in facíea sesiunei de abonare sà me
facu *políticosu*, sí sà facu glum'a tiganului.

— Déca publiculu are trebuintia sí mila de mine: a
sà se opréscu la mine; éra déca nu: va trece preste mine
frumosu mai in colo.

Lucru firescu, cà ei dragostea nu are sà fia silita.

Asíè-déra in chiefulu meu éca pone adi nu am ridi-
catu neci celu mai micu cuventu de invitare la abonare,
ci in asceptarea anului nou m'am intinsu pe lavitia, am
tacutu mulcomu sí m'am aretatu mortu pe viitoriu. . .

Ei déra sí publiculu *políticosu*, séu sí mai *políticosu*

decátu mine, de-sí nu l'am fostu chiamatu, n'a voitu sà tréca
preste mine, ci s'a oprita sí a-ici, sí s'a pusu de m'a gáde-
litu, da m'a gádelitu — cu prenumeratiunile sele. . . .
cátu a trebaitu sà saru depe lavitia éra-sí in talpi!

Éca me déra gat'a la porunca sí spre servire sí pentru
mai de parte.

Joculu glumei mele s'a ispravitu, sí asíè -- vediendu
cà me doriti — haidama éra-sí la naravéla fratiéscu, pre-
cum ca sà se scia, cà

Statur'a, presentarea, programulu, tacsea de abonare sí
cea de *insertiuni*, mi remanu totu cele vechi (a se vedè in
fruntariulu meu), déra de alta parte numerulu abonentiloru
sà nu-mi remana celu vechiu! . . .

Creditulu fiindu cà a peritu d'in lume, nu se afla neci
la mine.

Facu inse de acum' in ainte acelu favoru, ca *profesorii*,
invetiatorii poporali, *economii*, sí *studintii* dela ori-sí-care
scóla, cari adica sunt mai pucini provediati cu cele mate-
riali, sà se póta aboná cu pretiulu scaritiatu de 5 fi. pe
anu, sí 2 fi. 50 cr. pe $\frac{1}{2}$ de ann.

Sí cu aceste me recomendu prieteniei, poftindu-vi ann
nou fericitu sí manosu!

Eu:

1875. ✦

— Epigramu. —

Ai fostu și tu pe lume, și dici că și tu-ai fostu,
Atât'a e totu. —
Si-acum te-ai pusu calare pe bătulu teu celu prostu,
Să mergi de totu.
Te duci — dér' fore urma de-o fapta buna, mare.
Pardomu! că un'a este: că te puseși pe cale!
(§.)

Talmesiu-balmesiu.

(§.) Dupa dascalitur'a noastră d'in nrulu 50. covórele de paiangini ce spendiurara depe plafonulu salonului de teologia mai pone la padimentu, baguséu'a intru onórea dlui primu-profesoru, intr'o buna demanétia se cam mai maturara; că-ci dupa ce se cetise „Gur'a Satului“, și fiindu in acelu salonu intrunitu sinodulu parochiale, lumea curioasă se uitá in tóte anghiurile dupa acele vestite pordele de paiangini, déra, in risete de satisfactiune, nu le mai vediu. Dómne ajuta. Vedi acum dle primu-profesoru éra-si suntemu preteni bunii! A-cum pre DTA te mai lasámu, ca să poti serbá anulu nou in pace, si ne întorcemu catra curatorulu bisericeii catedrale d'in A. evlaviosu intrebându-lu: óre ceea ce nu s'a facutu in 1875. ca curatore lasá-va, ca in 1876. incai să se curatie sant'a biserica de baldachinulu paingienescu, pentru ca de va voi santulu dului să se cobóra peste noi, să o póta face fore pedeci?!

(§.) Lun'a trecuta vre o 3. septemani intregi nu audirámu cantatulu „Cocosíulu rosíu“; acum éra-si de 4. septemani nu i audímu glasulu de feliu. Ce póte fi caus'a? Prinsu-l'au óre brasíovenii, de mi l'au ciupelitu, taiatu, si au facutu tocana d'in elu pentru flamendii chioreni? Ori au regusítu dejá? Nu scimu. Cea d'antaia totusí a nevoia o credemu, că-ci in acelu casu ni-ar fi sboratu incai penelo incóce. Ér' déca a regusítu, ilu juramu pe crésn'a lui cea de cocosíu, ca să se cureze in graba, că-ci altu-cum ii voru adormi abonantii in somnulu celu indelungatu, de nu i-va mai potè desceptá neci cu o miia de — cucuriguuu.

Judele satului in raiu.

Unu clientu sívabu de alu meu, care d'in intemplantare inca este jude la satulu seu Baumgarten, mi enará o anecdota poporala, care este latita intre sívabi. Fiindu ea caracteristica d'in mai multe privintie, precum modulu cugetarei alu poporului sívabescu, si datinele judiloru dela sate, lasu să urmeze a-cilea.

*

Unu cutare jude d'in cutare satu, morindu, si-a luat drumulu dreptu la raiu. Ajunsu la pórt'a raiului, bate in pórt'a curagiosu si fore rebdare, ca in data să i se deschida.

— „Ei, cine e a-fore?“ ilu intréba Sanu Petru cu chiáile raiului in mana.

— „Unu crestinu nevinovatu, tistu de pe pamentu: jude de satu; vreu să intru, să vedu faciea lui Ddieu.“

Sanu Petru audindu atâte titule frumóse, credulu cum sunt betranii, numai de câtu ii deschide pórt'a, si-lu lasa să intre in raiu.

Judele de satu, vediendu-se in raiu, si-luá unu aeru de fala, intocmai ca tiganulu imbracatu in ció-

reci rosii, si pofti a fi povetisitu inaintea lui Domnedieu, să-i véda faciea.

Sanu Petru ilu condusa.

— „Cine e acestu sufletu de omu ingánfatu?“ intréba tat'a Domnedieu pre Sanu Petru.

— „Unu jude de satu!“ respunse umilitu Sanu Petru.

— „Nu-mi trebuie neci pe lunga neci peste mine altu judecatoriu in raiu; de ajunsu sum eu singuru!“ díse tat'a Domnedieu, si dadu ordinu (porunca) lui Sanu Petru, să mi-lu scóta a-fore.

La ce Sanu Petru luá de mana pre judele de satu, să-lu dee afore; déra judele nu se lasá, afirmandu, că loculu lui e a-ici. S'apucara la hătii, a-poi la trantite, si Sanu Petru totu nu birui cu elu. Dreptuce se duse la Domnedieu santulu, să se planga, că neci cumu nu-lu póte dá a-fore.

— „Deschide portile raiului; asiédia o mésa cu vinu. vinarsu si bere a-fore de raiu; pune te a-poi in capulu mesei, ia a-colo o flósica cu unu feliu de beutura in mana si striga in gur'a mare: „arvalucu, arvalucu, haidati la arvalucu (aldamasíu)!“ Audíndu aceste judele de satu, celu d'antain a fi care va grabi intr'a-colo la arvalucu. Tu a-poi lasa-lu a-colo să bee si indata inchide pórt'a dupa elu; si éca amu scapatu de elu!“ Díse Domnedieu santulu.

Santulu Petru asié a si facutu. La strigare: „arvalucu, aldamasíu!“ judele de satu fuse celu d'antain, care se repedi intr' a-colo, ca să se puna pe beute — in cinste, precum ađica érá invetiatu pe pamentu; éra Sanu Petru se întórse de-odata si inchise portile, rémanendu cel'a a-fore, si estu-modu mantuindu raiulu de unu jude ingánfatu si peccatosu.

(§.)

Dialogu.

intre Dsiór'a Anic'a si unu teneru romanu.

Unu teneru romanu sosí la Caransebesiu, cu scopu de a — — — resolví unele afaceri de natura procesuale. — Ca toti ómenii teneri, tienú, zum Zeitvertreib, o revista a-supr'a contingentulu domnisíóreloru noastre pline de sperantia si coloru trecute peste anii asentarei si, a-poi satulu de cele vediute, si incordá pasii catra asié-numitulu „cuartiru latinu“, locuint'a modesta a fratelui Domnului, unde intre gratulantii dilei onomastice érá presente si gratiós'a Dsióra Anic'a, care verabredeterminá a alesu acestu terenu internationalu, spre a potè conversá negenata cu tenerulu von Angeficht zu Angeficht. — De locu dupa intrare se facura presentarile cuvenite, si tenerulu nostru se vediu postatu vis-à-vis de Dsiór'a Anic'a, care punendu-si faciea in liebenswürdige Falten, incepú conversarea in urmatoriulu modu:

Dsiór'a Anic'a: „Mi pare bine Dle, că Te vedu in mediulocu nostru, cum Ti place Caransebesiulu? Asié dér', că a-ici e regiunea pita-gorésca?“

Tenerulu: „Dóra pittorésca ai voitu să dici Dsióra?”

Dsiór'a Anic'a: „Nu face nemicu, cà ambele espresiuni sunt *synagóge*.”

Tenerulu vediendu, cà la Dsiór'a e gradulu culturai unterm *Gefrierpunkt*, puse intre-barea:

„Cu ce te deprindi Dsióra?”

Dsiór'a Anic'a: „Cu cetirea.”

Tenerulu: „Cetirea e buna, cà-ci inmultiesce esperientiele și nobilitéza anim'a și caracterulu; — cetesci, se'ntielege numai carti estetice?”

Dsiór'a Anic'a: „Da, Die! *Städtische Romane von Paul de Kock* și *Schillers Räuber von Kozzebue*, comedia in 4 Acte.” —

Tenerulu, uimitu de atatu *Belesenheit* la damele nóstre, și luà o copia depe originalu, spre eterna aducere a-minte și — — — parasi loculu, unde i s'a prezentatu atat'a cultura, gratia și amabilitate intr'o persóna. . .

Batusiu.

TAND'A SI MAND'A.

T. Bunu ajunsu, frate și cuscre!

M. Multiumescu dumnitale!

T. Da de unde asiè bosumflatu?

M. D'in Sibiu, de la adunarea „*memorabila*” a departimentului alu III. alu Asociatiunei transilvane.

T. Și ce veste ni aduci de a-colo?

M. Mare. Asculta numai lucrul ne mai pomenitu!

T. Ce?

M. Presiedintele Asociatiunei, ca atare, a cutediatu, a nu priimi protocoalele subcomitetului, trimise lui spre intarire fore neci o comitiva.

T. Vedi cà esei prostoganu, da nu scfi tu, cà presiedintele Asociatiunei transilvane, trebue să fia o papusia, să faca ce va porunci clic'a calugarésca și să-lu pórte toti pruncotanii de nasu, cà-ci numai astu-feliu să pôte inaltia și scuti unie'a institutiune ce ni-au mai remasu; dér' asiè aduce cu sine chiaru și curtosia calugarésca. . . .

M. Acum'a-su luminatu.

T. *Auditu-ai ce-e de nou, frate Mando?*

M. *Ce?*

T. *Se vorbesce, cà pre jupanulu Tus'a vreu să-lu inaltie și mai susu. . . .*

M. *Cum?*

T. *Ca pre Odrașu. . . .*

M. *Ajute-i Domnedieu!*

T. Cetitu-ai, cà Moldován Gergucz, a capetatu unu osu de rosu?

M. Ce spui! Secretariu de statu, ori agentu diplomaticu?

T. Ba, poruncitoriu peste haiduci și judecatoriu supremu peste pilaritiile d'in Clusiu.

T. D'a-poi lasa-lu pre sormanulu, să se 'nfrupte și elu o léca, cà nu in daru a latratu atât'a contr'a romaniloru, cade-i-se și lui ce-va.

Bucinnulu redactiunei.

Dlui d'in C. Ai o limba fluida, ai o péna ascutita, ai spiritulu ingeniosu, postedi tóte calificatiunile a poté serie ce-va de unu interesu mai generale, de o valóre literaria chiaru. Poftimu déra la lucrul, și — precum doresei — colónele diurnalului nostru ti voru fi deschise, ba inca, facendu dupa svatulu nostru, cu bucuria vomu salutá o aquisitiune intelectuale atâtu de celebra. Fii siguru de discretiunea nóstra, dreptu-ce diosu cu masc'a; cà-ci anonimu nu mai priimimu.

Protocolulu dracului.

Restantieri!

Vedeti pe mamonulu éra-si cu pecetulu in mana? Sà sciti déra, cà a trecut de siaga. . . .

O vorba, ca o suta: celu ce d'intre voi nu va solvi pana la anulu nou 1876 c. v. detori'a ce-o are la mine, mai antai lu-voiu tipari a-ici in protocolulu dracului și ilu voiu dá pe man'a celui de susu, să-i puna pecetulu pe frunte, dreptu distinctiune, pentru a fi la toti cunoscutu ca reu de plata, și déca neci acestu lécu nu va ajutá nemicu, — precum vi-am mai spusu — ve dau pe man'a fiscalesiloru.

Dilele trecute càti-va d'intre voi s'au pocaitu, cà adica au platitu omenesce ce au detoritu, și astu-feliu acei'a voru fi și miluiti, a-nume: voru scapá de pecetulu mamonului și caniele fiscalesiloru.

Asiè déra platiti si voi, cari inca nu v'ati indrep-tatu, pana n'a fi tardiu. . . .

Ce ni-au adusu anulul 1875?

— Socóta la finea anulul. —

Ni-áu adusu:

Seracia lucia. Tusa mag(i)arésca. Legi domnesci nemnisiésci. O céta de mameluci „liberali.“ Jicuti peste jicuti. Cassári de sigile si standarde romanesci. Latrári jidovesci si persecuteri unguresci contr'a limbei romane.

O „Siedietória“ de babe-slabe; unu „Cocosiu-rosiu“ calugarescu fore principii; o „Scóla“, ca multe scoli de ale nóstre; si unu „Predicatoriu“, fore sporiu.

Unu episcopu gr. or. bunu si stradalnicu, dér' slabu de angeru; si unu altu episcopu gr. cat. pré evlaviosu.

Unu institutu de fete romane in Orb'a-mare — pe harthia; si unu gimnasiu romanescu in Seini — pe piporusiu.

O nóua descoperire relativu la starea Asociatiunei aradane. O camera avocatiála, — pe sém'a avocátiloru romani. O invetiatoritia unguróica refor-

mata pe sém'a mamaligaritoru, si o léca de glagore, totu loru, ca sà póta si cu candidatu natiunalu.

In Transilvani'a pasivitate *pronunciata*; in Ungari'a pasivitate *practicata*.

In clubulu natiunalu oportunitate; in diet'a Ungariei canteculu celu vechiu.

Pentru Asociatiunea transilvaniei unu presiedinte cu minte, cu tóte cà nu-e calugaru.

Sinóde cu multe hotariri sióde.

Cortesí oficiosí si alegeri de deputati pe placulu domniloru. Notarii publici politici.

Mórtea jalnica a „Orientului latinu“ si mórtea a dóu'a alui „Priculiciu.“

Hulirea Bucovinei si cucerirea Romaniei pr'in conventiunile vamali si drumurile de feru.

O schintéua de la resaritu. Lungóre diurnaleloru romane. Pentru diet'a Ungariei pe unu Cziplé.

Romaniloru gr. cat. congressu — de regresu.

Ér' mie: o multime de articli personali, abonanti à conto, si 1000 fl. deficitu.

Gur'a Satului.

Magazinulu lui „Gur'a Satului.“

Taber'a unguresca d'in romani de pe la alegerile de deputati dietali d'in Ungari'a si Transilvania.

Acestu quotlibet compusuu parte d'in voluntari, parte d'in cei prinsii cu funea, se publica spre scire si acomodare. Lasa véda lumea: cine sunt acei'a. cari cu votulu loru au trantitu partit'a nationale romana la petiórele fratiloru nostri magiari, respectivaminte au lovituu in ea, spre a o blamá si sgudul.

Spre acestu scopu, si ca acestu cupletu sà fia completu, rogámu pre conducatorii d'in cele-l-alte, districte ca sà ni comunice listele de votare, deosebindu pre romani, pentru a-i cunósce.

(Urmáre.)

In districtulu Aradului.

D.) cerculu alegatoriu alu Sant'-Anei.

Candidati: alu partitului nationale opositionale: *Iosifu Vulcanu* d'in B.-pest'a, redactorulu dela diurnalele periodice „Famili'a“ si „Siedietórea;“ ér' ai partitului liberale guvernamentale ungurescu: *Sigismundu* (Victoru) *Bohus*, proprietariu mare de Sin'a si de Sant'-Ana, si deputatulu de mai 'nainte alu acestui cercu, si *Alisandru* barone de *Bánhndi*, proprietariu mare d'in Simandu.

Voturile romaniloru pentru candidati magiari, si contr'a candidatulu nationale, aufostu urmatóriele:

a.) d'in opidulu Sant' An'a (cea nóua):

- 1.) *Petru Sighete* celu micu, economu.
- 2.) „ *Misicóiu*, „
- 3.) *Nicolau Braitiu*, „

b.) d'in comun'a Otlac'a:

- 1.) *Mitru Orodanu*, economu.
- 2.) *Stefanu Campianu*, „
- 3.) *Stefanu Campianu*, ²⁾ „
- 4.) *Nicolau Paguba*, ³⁾ „
- 5.) *Petru Bradu*, „
- 6.) *Petru Bradu*, ⁴⁾ „
- 7.) „ *Mosiu*, ⁵⁾ „
- 8.) *Ionu Redisiu*, „
- 9.) *Ionu Dum'a*, „
- 10.) *Moise Coste*, „
- 11.) *Lazaru Turicu*, „
- 12.) *Moise Ardelénu*, „
- 13.) *Petru Nanu*, „
- 14.) *Mitru Andrasiu*, ⁶⁾ „
- 15.) *Eliu Ardeu*, „
- 16.) *Georgiu Focutiu*, „
- 17.) *Stefanu Giurgutiu*, „
- 18.) *Petru Andrasiu*, „
- 19.) „ *Sélagianu*, „
- 20.) *Petru Morariu*, „
- 21.) *Teodoru Simonc'a*, „
- 22.) *Eliu Bude*, „

23.) *Tóderu Bradu*, economu.

24.) *Petru Botasiu*, „

25.) *Mihaiu Prudé*, „

26.) *Georgiu Botasiu*, primariu comun.

27.) *Petru Suciu*, notariu comunale si ⁷⁾

c.) d'in opidulu Edelspacher-Simandu:

1.) *Flori'a Crisianu*, economu.

2.) *Petru Ghervasie*, „

3.) *Teodoru Misic'a*, „

4.) *Petru Sverdeanu*, „

5.) *Ionu*, „

6.) „ ⁸⁾ „

7.) *Onutiu Putia*, „

8.) *Georgiu Ciobota*, „

9.) „ *Ungurénu*, „

10.) *Petru Sighete*, „

d.) d'in opidulu Aletea:

1.) *Davidu Nicóra*, ⁹⁾ pretore district.

e.) d'in comun'a Varsianu (vechiiu):

1.) *Ionu Haic'a*, economu.

2.) *Ignatu Pozganu*, „

3.) *Flori'a Iacobu*, „

4.) *Mihaiu Tom'a*, „

5.) *Petru Fértianu*, „

6.) *Mitru Borodanu*, „

7.) *Georgiu Seranu*, „

8.) *Tóderu Borodu*, „

9.) *Ionu Vitielariu*, „

10.) *Eliu Betranu*, *Birca*, ¹⁰⁾ economu.

11.) *Miaiú Pusicasiu*, ¹¹⁾ „

12.) *Alisandru Rotariu*, „

13.) *Ionu Betranu*, „

14.) *Tanasiu Betranu*, „

15.) *Ionu Bondisiu Halmagianu*, econ.

16.) *Paulu Giungusiu*, „

17.) *Iosic'a Paulu*, „

18.) *Craciunu Munténu*, „

19.) *Miaiú Giungusiu*, „

20.) *Georgiu Germanu*, „

21.) *Vasilica Betranu*, „

22.) *Nicolau*, „

23.) *Iosifu Boariu*, „

24.) *Lazaru Micóra*, „

25.) *Vasiliiu Trifu*, „

26.) *Petru Rotariu*, „

27.) *Gi'a Betranu*, „

28.) *Costinu*, „

29.) *Mitru*, „

30.) *Simeonu Mart'a*, „

31.) *Vincétiu Betranu*, ¹²⁾ „

32.) *Georgiu Otlacanu*, „

33.) *Cost'a Siuranu*, „

34.) *Simeone Rotariu*, „

35.) *Flori'a Bosganu*, „

36.) *Iacobu*, „

(Se va urmá.)

¹⁾ Bohus altu-cum de origine e slovacu.

Red.

²⁾ Conte Andreasi póte sà-lu priimésca de nému.

Red.

³⁾ A-dóu'a óra si totu acel'a-si?

Red.

⁴⁾ Audi frate Vasilie?

Red.

⁵⁾ Éra-si unulu alu dóu'a óra?

⁶⁾ Mosiu cu barb'a carunta

Ce canta la domni la nuntá?

Cà-a veni cu barb'a smulta! . . . Red.

⁷⁾ — avocatu diplomatu. Cu care emiaru

bine apera caus'a natiunei sele! Red.

⁸⁾ Si acest'a a dóu'a óra? Red.

⁹⁾ Ajunge a dice despre elu, cà este nepotulu martirului natio nale Moise Nicóra! . . .

Red.

Dupa Vitielariu vine Birc'a. Se pot-rivesce unulu dupa altulu. Red.

¹⁰⁾ — de úapu. Red.

¹²⁾ Multi Betrani si óneui slabi in comun'a asta! Red.

